

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 4900
Tarih : 23.06.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son yıllarda giderek artan nefret suçları değerlendirilerek bu suçların artış sebeplerinin araştırılması, nefret suçlarına ilişkin önleyici hukuki tedbirlerin alınmasına dönük incelemeler yapılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ve teklif ederiz.23.06.2017

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Adana Milletvekili

GEREKÇE

Son yıllarda siyasi iradenin söylem ve eylemleri ile galeyana gelen halk kitlelerinin şiddet eylemlerine yönelmesi toplumsal şiddet olaylarının artmasına neden olmuştur. Hiç kuşku yok ki bu tür olayların yaygınlaşmasında nefret söylemleri en etkin mekanizmadır. Bu mekanizmanın basın yayın organları aracılığı ile yahut yönetenlerin kullandığı dil ve üslup ile kurumsallaştığına da şahit olmaktayız.

Az evvel de ifade ettiğim üzere siyasi iradenin yaklaşımı nefret dilinin artmasına yol açmış, nefret söylemleri linç kültürünü doğurmuştur. Bilindiği üzere 7 Haziran Genel Seçimleri öncesinde ve sonrasında partimiz birçok il ve ilçede nefret söylemlerinin etkisi ile gerçekleşen pek çok saldırıya maruz kalmış, genel merkez binamız başta olmak üzere birçok yerde parti binalarımız yakılmış, taşlanmış, parti çalışanları ile milletvekili adayları darp edilmiş, hakarete uğramıştır. Yine Kürt işçiler batı illerinde, Orta Anadolu ve Karadeniz illerinde halkın şiddet içeren eylemlerine maruz kalmış, darp edilmiş, yaralanmış, göçe zorlanmıştır. Kürt yurttaşlara ait işyerlerinin yakılması gibi olaylar sıklıkla yaşanmış, ancak bu şiddet eylemlerini gerçekleştiren yurttaşlar yaşananların haklı tepkiler olduğunu ifade etmişlerdir. Yurttaşların 155 hattını arayarak komşusunun Kürtçe konuştuğunu ihbar etmesi yahut Kürtçe şarkı söyleyen kimselerin fiziksel şiddetin mağduru olması nefret dilinin yaygınlaşması ancak buna karşın hiçbir önlem alınmamasının sonucudur.

Mevzuatta nefret söylemlerine ilişkin çeşitli düzenlemeler yapılmış ise de bu düzenlemelerin önleyici bir etkisi olduğundan söz etmek mümkün gözükmemektedir. Zira her geçen gün nefret dili yaygınlaşmakta toplumsal kırılmayı derinleştirmektedir. Kamu düzeninin bozulmasına yol açan ve hatta ülke halkları arasında derin uçurumlar yaratan bu eylemlerin bir ceza yaptırımına bağlanması ve bu nedenle de “nefret suçları yasası”na ilişkin çalışmaların yapılması yahut mevcut ceza kanununda etkin düzenlemeler yapılması zaruridir. Aksi halde meydana gelebilecek toplumsal olaylar kaçınılmaz olacaktır.

Nefret suçları niteliği ve oluşumu itibariyle suçun gerçekleşme biçimi, faillerin belirlenmesi yahut yarattığı hak ihlali itibariyle müphem bir yapıya haiz olduğundan görmezden gelinmeye de müsaittir. Oysa son derece tehlikeli vahim toplumsal olaylar

3

tam da bu nefret söylemleri ile ortaya çıkmaktadır. Türkiye'nin yakın geçmişi nefret söylemleri ile başlatılan olaylara sahne olmuştur. Örneğin **Hrant Dink, Rahip Santoro, Uğur Mumcu, Musa Anter** ve daha onlarca suikast ve cinayet; 6-7 Eylül, Maraş, Çorum, Sivas olayları nefret dilinin neticeleridir. Bilindiği gibi bütün bu suikast ve cinayetlerin, katliamların öncesinde, basında ve internette dezenformasyon ve haber kirliliği yaratılmış, "hedef gösterme" hadiseleri gerçekleşmiştir. Neticede bir takım gençler, cahillikleri yahut "vatanperverlikleri" nefret söylemleri ile tahrik edilerek, masum insanlara tetik çekecek hale gelebilmektedir. Bu olayların seyri özellikle Hrant Dink suikastinden sonra ülke gündeminde açıklıkla tartışılmış ve de tahlil edilmiştir. Ancak buna rağmen önleyici bir mekanizma hayata geçirilmemiştir.

Hâlihazırda birçok kişi ırk, ulusal/etnik köken, dil, renk, din, cinsiyet, yaş, zihinsel ya da fiziksel engellilik, cinsel yönelim ve başka sebeplerle nefret suçuna maruz kalmaktadır. Ancak ne var ki hem toplumsal olarak hem de yargı mekanizmalarının çalışma sistematğinde meydana gelen bireysel yahut toplumsal olaylarda gerçek saik tespit edilmemekte ve bu suçlar için çoğu kez bir yaptırım söz konusu olmamaktadır.

Açıkladığım hususlar doğrultusunda; meydana gelen nefret suçlarının incelenmesi, uygulanan hukuki süreçlerin değerlendirilmesi ve nefret dilinin ardında yatan nedenlerin araştırılarak bu hukuki ve toplumsal soruna dair çözüm yollarının üretilmesi amacı ile Meclis Araştırması açılması gereklidir.

Filiz KERESTECIOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

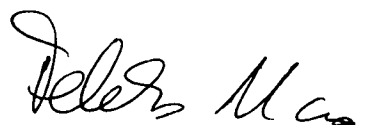
Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

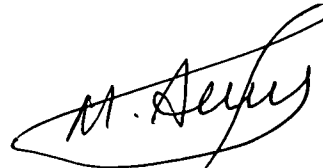
Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

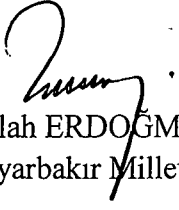
Hışyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

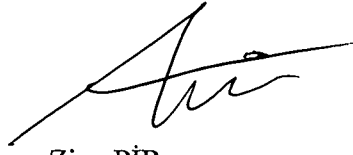
Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

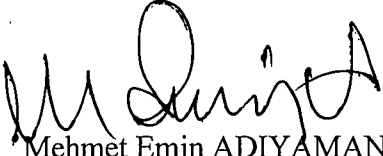
Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

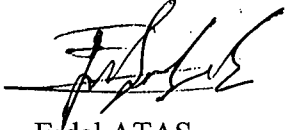
Mahmut TOGRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili